

TRAVELLER C1 – UNIT 10

READING

manservant – niewolnik
nigh – rychły, niebawem
drudgery -harówka, kierat
tumble dryer – suszarka bębnowa
clutch – tu: uścisk
cluttered – zagracony, zaśmiecony
tricky – tu: trudny
be after- chcieć
imbue – wpajać, nasycać
strive – dążyć
nurture – pielęgnować, żywić
laborious – żmudny, mozolny
sophisticated – wyszukany, skomplikowany
profound – dogłębny, szczegółowy
regarding the latter – biorąc pod uwagę to drugie
agility – zręczność, zwinność
due to – z powodu
potential – potencjał
sophistication – finezja, wyrafinowanie, wytworność
computations – obliczenia, kalkulacje
measure the odds - szacować szanse powodzenia
defy – kontestować, upierać się, sprzeciwiać się
endow – ustanawiać, dostarczać
hence – dlatego, z tego powodu
paramount – ważny, priorytetowy
transcend – przewyższać, przekraczać
intimidating – przerażający
menial labour – praca służalcza

WORDS EASILY CONFUSED

forecast – prognozować
predict – przewidywać
visualise – wizualizować
perceive -postrzegać
devise – wynaleźć, wymyślić
handling – obsługa
impending – nieuchronnie zbliżający się
substitute – zastępować
emulate – naśladować
replicate – powielać, naśladować
generate – generować
establish – ustanawiać
develop – rozwijać
evolve – ewoluować
dominate – dominować
rival – rywalizować

transcend – przekraczać, wykraczać
overtake – wyprzedzać
enact – uchwalać (prawo)
perform – przedstawiać
proceed – postępować, przebiegać
activate – aktywować

ADJECTIVE-NOUN COMBINATIONS

unquenchable thirst – nieustające pragnienie
interpid spirit – duch odwagi
unbridled imagination – nieujarzmiona wyobraźnia
driving force – siła napędowa
ultimate goal – cel ostateczny
theoretical limits – teoretyczne granice/ograniczenia
inherent potential – wrodzony potencjał
profound impact – dogłębny wpływ
practical applications – praktyczne zastosowania
natural tendency – naturalna tendencja
daunting task – zniechęcające zadanie
of paramount importance – najwyższej wagi

COLLOCATIONS WITH *MAKE* AND *TAKE*

make a blunder – popełnić gafę
make sth clear – wyjaśnić coś, sprostować
take the lead – przejąć przywództwo, prowadzenie
take precedence over – mieć pierwszeństwo nad
take advantage of – wykorzystać coś/kogoś
make amends for – dać zadośćuczynienie/rekompensatę
take a legal action against – wystąpić na drogę sądową przeciwko
take the chance – skorzystać z okazji
make a breakthrough – dokonać przełomu
make headway – poczynić postęp
take heed of -zaopiekować się czymś, mieć na coś baczenie
make an argument – uzasadnić coś, wszcząć debatę/dyskusję

TEMPORAL EXPRESSIONS WITH THE WORD *TIME*

behind the times – zacofany
from time to time – od czasu do czasu
at one time – kiedyś
in good time – zawczasu
for the time being – tymczasem
look back in time – spoglądać wstecz
ahead of its time – wyprzedzać swój czas, być ponadczasowym

DERIVATIVES

sustain – podtrzymać
sustainability – zrównoważony rozwój
sustainment – podtrzymanie
sustenance – wyżywienie
sustainer – podtrzymywacz
sustainable – trwały
adapt – dostosowywać
adaptation – adaptacja
adaptability- zdolność przystosowawcza
adapter – rozgałęźnik
adaptive – adaptujący się do różnych warunków
adaptable – posiadający zdolność do adaptacji
prevail – panować
prevalence – przewaga, dominacja
prevailer – dominator
prevalent – dominujący
inspire -inspirować
inspiration – inspiracja
inspirer – inspirator
inspirational – natchniony
challenge – wyzwanie
challenger – rywal, konkurent
simulate -symulować
simulation – symulacja
simulator – symulator

COMPOUND ADJECTIVES

self-sufficient – samowystarczalny
well-intended – z dobrym zamiarem
self-developed – samo rozwinięty
well-developed – dobrze rozwinięty
self-reliant – niezależny
self-serving – służący prywatnym celom
well-serving – dobrze służący
self-preserved – samoistnie zakonserwowany, zabezpieczony
well-preserved – dobrze zachowany
well-established – ugruntowany
self-activated – samo uaktywniony
self-adhesive – samoprzylepny
well-deserved – zasłużony
self-informed – samo poinformowany
well-informed – dobrze poinformowany